

C178 – BIN15

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

14 maart 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Interpellatie van de heer Joris Van Hautem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de vernietiging van het reglement van de gemeente Merchtem inzake het taalgebruik op de wekelijkse markt, in het kader van de regeerverklaring van 18 mei 2005	
Interpellatie van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de vernietiging van het marktreglement van Merchtem	1
Met redenen omklede motie	12
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de implementatie van de nieuwe OCMW-boekhouding	12
Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toepassing van artikel 6 van het toezichtsdecreet	16

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de vernietiging van het reglement van de gemeente Merchtem inzake het taalgebruik op de wekelijkse markt, in het kader van de regeerverklaring van 18 mei 2005

Interpellatie van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de vernietiging van het marktreglement van Merchtem

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, u hebt het nodig geacht om eind februari een gemeenteraadsbesluit van de gemeente Merchtem te vernietigen. Het besluit, wat een addendum was bij het marktreglement van de gemeente, werd op 24 oktober 2005 goedgekeurd door de gemeenteraad, maar op 28 november 2005 werd het door de provinciegouverneur geschorst.

Sommigen zullen zich misschien afvragen waar men zich in godsnaam druk over maakt. In het marktreglement stond dat men op de markt alleen het Nederlands zou mogen gebruiken, vooral wat betreft de aanduidingen. Sommigen zullen zich afvragen of er geen belangrijker zaken zijn om een minister over te interpellieren, maar wie in de regio woont, weet dat wij dit wel belangrijk vinden, want het is meer dan een symbooldossier.

Ook het Vlaamse regeerakkoord besteedt de nodige aandacht aan het behoud van het Nederlandstalig en Vlaams karakter van de Rand en besteedt ook een passage aan de vernederlandsing van het straatbeeld. Die doelstelling werd uitdrukkelijk bevestigd door de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005, na het stranden van de besprekingen omtrent de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

Mijnheer de minister, we zijn ontgoocheld over uw beslissing. Als we de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005 lezen, stellen we vast dat de vernederlandsing van het straatbeeld, vooral in de Rand,

als noodzakelijk wordt beschouwd. Als een gemeente een poging doet om er concreet gestalte aan te geven – zij het op een zeer bescheiden manier – probeert niet alleen de gouverneur er een stokje voor te steken – want een schorsing is maar een voorlopige maatregel –, maar bent u er om het besluit te vernietigen.

In uw motivering om de beslissing te vernietigen, draagt u niet alleen juridische argumenten aan, maar ook politieke. Als u zegt dat het gebruikte middel – het gemeenteraadsbesluit – onevenredig is aan het gestelde doel – de vernederlandsing van het straatbeeld –, maakt u een politieke afweging, die zelfs regelrecht ingaat tegen het Vlaamse regeerakkoord en de aanvullende verklaring van 18 mei 2005. Mijnheer de minister, daarmee geeft u een compleet verkeerd signaal. Aan anderstalige handelaars die in onze regio komen wonen, geeft u het signaal dat het van weinig belang is dat men zich aanpast aan de taal van de regio.

Mijnheer de minister, uw juridische argumentatie is, naar mijn bescheiden mening, op zijn minst voor interpretatie vatbaar. Zowel u als de gouverneur zegt dat alleen de wet- of decreetgever bevoegd is om een taalregeling te treffen, beperkt tot een aantal domeinen. De wetgever is bevoegd voor de taalregeling voor het openbaar gezag en de gerechtszaken. De decreetgever is bevoegd voor het onderwijs, bestuurszaken en de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers.

U haalt het bewuste artikel 30 van de Grondwet aan, waarin staat dat het gebruik der talen vrij is. Het gebruik der talen is niet helemaal vrij. In de Grondwet staat dat het gebruik der in België gesproken talen vrij is. Professor Velaers, toch een grondwet-specialist, haalt een aantal adviezen van de Raad van State aan, waarin staat dat het gebruik van de in België gesproken talen vrij is, maar de in België gesproken talen zijn het Nederlands, het Frans en het Duits. De Raad van State zegt dat men in het Nederlandse taalgebied op zijn minst het Nederlands kan verplichten en alle andere talen, buiten het Nederlands, het Frans en het Duits, zelfs in de particuliere omgang kan verbieden.

Mijnheer de minister, het argument van de gemeente Merchtem dat een marktopzichter alleen het Nederlands kan en mag machtig zijn in zijn omgang met de

marktkramer, hebt u blijkbaar van tafel geveegd. Ik neem u vooral kwalijk dat u in uw argumentatie – wat de provinciegouverneur ook had kunnen doen – de argumentatie van professor Boes niet hebt aangehaald om het gemeenteraadsbesluit niet te vernietigen.

In opdracht van het provinciebestuur van Vlaams-Brabant heeft professor Boes in 1999 een studie gemaakt, waarin staat wat volgens hem grondwettelijk, wettelijk en decretaal mogelijk is voor de vernederlandsing van het straatbeeld. Wat zegt professor Boes in die studie? Hij heeft daarin een modelmarktreglement opgesteld, dat terug te vinden is in bijlage 5 van de studie. Professor Boes zegt dat aan markten, in het licht van het feit dat een gemeente ook beheerder is van de openbare domeinen die ter beschikking worden gesteld van particulieren om handel te drijven, een aantal voorwaarden kunnen worden gekoppeld, ook een aantal taalvoorwaarden. Die voorwaarden staan in dat modelmarktreglement in zijn studie.

In hoofdstuk 27 zegt hij het volgende: ‘De op de markt gevoerde reclame dient in het Nederlands te gebeuren. Onder reclame wordt verstaan: elke schriftelijke mededeling die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel heeft de verkoop van producten te bevorderen of de eventuele koper in te lichten over de aard van de door de marktkramer uitgeoefende activiteit.’ In hoofdstuk 28 lezen we het volgende: ‘De marktkramers en het bedienend personeel moeten het Nederlands voldoende machtig zijn om de klanten te woord te staan in die taal.’ Ik citeer uit hoofdstuk 29: ‘Marktkramers die zich niet houden aan de bepalingen van dit reglement, worden op vraag van de marktleider door de politie van de markt verwijderd. In geval van herhaalde overtredingen kan het college van burgemeester en schepenen, desgevallend na advies van de marktcommissie, overgaan tot het heffen van passende sancties en/of maatregelen – waarschuwing, schorsing, opzegging – zonder enig recht op schadevergoeding noch terugbetaling van plaatsrecht. In het laatste geval dient de betrokkene eerst te worden gehoord in zijn verweer door het college van burgemeester en schepenen of zijn afgevaardigden.’ Dat zijn dus vier bepalingen waarvan professor Boes vindt dat een gemeentebestuur ze kan uitvoeren, weliswaar binnen het grondwettelijk, het wettelijk en het decretaal kader dat bestaat. Dit alles staat in feite al sinds 1999 ter beschikking van de Vlaamse Regering. Mijn vraag is waarom u zich daar niet op beroept, mijnheer de minister.

Mijnheer de minister, ik ben ook een beetje ontgoocheld over de motivatie van het provinciebestuur om het besluit te schorsen. Ik heb zojuist een stuk van het modelmarktreglement dat professor Boes heeft geproduceerd, voorgelezen. Ik wil dat nu eens vergelijken met het addendum dat in Merchtem werd goedgekeurd in verband met het marktreglement. Daarin lees ik onder artikel 1 het volgende: ‘... het addendum van het gemeentelijk reglement van inwendig bestuur op de openbare markt als volgt goed te keuren. Ten eerste, het Vlaamse karakter van de gemeente Merchtem dient gerespecteerd op de openbare markt. Ten tweede, het is verboden promoties en slogans in een andere taal dan het Nederlands te gebruiken door de marktkramers. Ten derde, de marktleider zal toezien op het respecteren van het reglement en bij overtreding gelast hij de desbetreffende marktkramer zijn kraam te sluiten. Ten vierde, bij een tweede overtreding zal de toegang tot de markt als marktkramer worden geweigerd voor minstens 1 jaar.’ Als ik deze tekst naast het voorstel van professor Boes leg, dan bemerk ik daar in feite bijna geen verschillen meer in. Mijnheer de minister, u had zich daarop kunnen beroepen.

Ik herhaal dat ik ook de motivering van het provinciebestuur betreurt. Mijnheer de minister, u hebt destijds, door te zeggen dat u nog eens een expert zou aanstellen voor die aangelegenheden, eigenlijk een voorzet gegeven aan het provinciebestuur. De gouverneur heeft die binnengekopt, en u kunt de goal natuurlijk niet meer afkeuren, want u hebt zelf de aanzet gegeven. De gouverneur zegt letterlijk het volgende: ‘Overwegende dat sommige studies – ik veronderstel dat hij dan die van professor Boes bedoelt – wel aangeven dat het wellicht mogelijk is om bepalingen te voorzien met het oog op het vernederlandsen van het straatbeeld wanneer een openbaar bestuur, als eigenaar van het openbaar domein, het gebruik van dit openbaar domein ter beschikking stelt voor privaat gebruik, dat de Vlaamse Regering in haar aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005’ – en dan komt het – ‘sommige initiatieven in het vooruitzicht heeft gesteld om het Vlaams karakter in de Vlaamse Rand te beklemtonen, dat de Vlaamse Regering met het oog hierop beslist heeft om een expert aan te wijzen om te onderzoeken welke de juridische mogelijkheden en beperkingen zijn inzake de vernederlandsing van het straatbeeld, dat de resultaten van dit juridisch onderzoek vandaag evenwel nog niet bekend zijn.’ Dat is een van de motiveringen om het besluit van de gemeente Merchtem te schorsen. Welnu, mijnheer de minister, dan denk ik dat u wat dat betreft zwaar in gebreke blijft.

Wij hebben ons overigens altijd afgevraagd waarom er een expert moest worden aangesteld. Er is de studie van professor Boes, die nota bene in 1999 door de gouverneur zelf is besteld. Hij beroept zich nu echter op uw aanvullende regeerverklaring om te zeggen dat hij wat dat betreft zijn nek niet zal uitsteken. Mijnheer de minister, waarom moest er opnieuw een expert worden aangesteld? Men had reeds een expert, die een hele studie heeft opgesteld. Bijna een jaar geleden werd echter een nieuwe studie besteld, en binnen een paar maanden komt die expert misschien iets anders zeggen dan professor Boes. Ik wil maar zeggen, mijnheer de minister, dat u daar volgens mij in de fout bent gegaan. U had juridische argumenten, die misschien wel op het randje waren, maar die u perfect had kunnen gebruiken. Dat hebt u niet gedaan. Volgens de 'grote verklaringen' uit de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005 zou alles op alles worden gezet voor onderwijs, huisvesting en de vernederlandsing van het straatbeeld in de Rand, maar bij de eerste lakmoesproef valt u door de mand.

Mijnheer de minister, hoe verklaart u, gelet op de studie van professor Boes, de vernietiging van dat marktreglement? Waarom hebt u de redenering van de gemeente Merchtem niet gevolgd, namelijk dat de marktontvanger geen andere taal dan het Nederlands mag en kan spreken, noch mag en kan verstaan? Hoe past deze beslissing in de context van de regeringsverklaring van 18 mei 2005, gelet op het feit dat professor Boes u ten minste een aantal redenen heeft aangereikt om niet tot vernietiging over te gaan?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij het eerste punt van de interpellatie van de heer Van Hauthem. Mijnheer de minister, de argumentatie in het vernietigingsbesluit is inderdaad niet louter juridisch. Ze houdt in mijn ogen wel degelijk een appreciatie in van de maatregel van de gemeente Merchtem, en is dus een politiek oordeel. Dat oordeel druist onzes inziens inderdaad in tegen de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005.

Wat ons echter uitermate boeit, is dat u in het besluit duidelijk stelt dat de gevolgen van de maatregel onevenredig zouden zijn met het nagestreefde doel. Concreet gaat het om het sluiten van het kraam waarin een anderstalige promotie wordt gevoerd, en

ingeval van een tweede overtreding om de weigering van de toegang voor minstens een jaar. Wanneer bestaat volgens u die evenredigheid dan wel?

Gaat u akkoord met een gelijkaardig reglement wanneer de weigering tot toegang wordt geschrapt of wanneer beide straffen worden versoepeld, bijvoorbeeld als zou worden gesteld dat anderstalige promotie wordt verwijderd en dat in geval van een tweede overtreding het kraam moet sluiten? Dan is er toch geen sprake van onevenredigheid, zeker in het licht van de stellingname van de regering in haar aanvullende regeerverklaring?

Het vernietigingsbesluit gaat ook niet in op de thesis van professor Boes. De heer Van Hauthem heeft er uitvoerig uit geciteerd. De professor stelt in zijn studie dat de lokale overheid als eigenaar van het openbare domein, in casu het marktplein, voorwaarden kan opleggen aan de gebruikers van dat domein, net op basis van dat eigendomsrecht, zolang die voorwaarden geen afbreuk doen aan het gelijkheidsbeginsel. Dat laatste is in onze ogen niet het geval, want de maatregel geldt voor iedereen, zonder onderscheid. Weerlegt u dan expliciet die stelling, of legt u ze ten minste naast u neer, zonder eerst ter zake een grondig onderzoek te hebben laten verrichten, wat u nochtans herhaaldelijk hebt beloofd?

Het vernietigingsbesluit stelt dat het reglement van de gemeente Merchtem niet valt onder handelingen van het openbare gezag, de bestuurszaken, het onderwijs of de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers en dat het Merchtems verbod dus strijdig is met artikel 30 van de Grondwet. Het zou een inmenging zijn in de betrekkingen tussen particulieren, in casu tussen marktkramer en klant.

Ik vraag me echter af waarom u hier niet wat juridisch creatiever bent geweest. Waarom volgt u niet de logica van het decreet van 30 juni 1981? Dit decreet baseert zich op de grondwettelijke bevoegdheid van gemeenschappen voor het regelen van het gebruik der talen in bestuurszaken. Het bepaalt dat particulieren en bedrijven gevestigd in een gemeente zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse taalgebied uitsluitend het Nederlands mogen gebruiken in hun betrekkingen met de lokale overheidsdiensten. Nochtans stelt de Grondwet inderdaad dat het gebruik der talen alleen kan worden geregeld voor onderwijs, het gerecht, het leger, de openbare besturen en de openbare instellingen. Verder is het gebruik grondwettelijk vrij.

Toch legt dit decreet verplichtingen op aan de burger om een bepaalde taal te gebruiken, net omdat het de taal die de burger gebruikt in zijn contacten met de overheid interpreteert als een handeling in het kader van de bestuurszaken. Er wordt geredeneerd dat de grondwettelijke principiële taalvrijheid van de burger geen corresponderend recht impliceert om altijd in elke taal begrepen te worden door de overheid.

Het decreet is van toepassing op alle particulieren die in de gemeente hun werkelijke woon- of verblijfplaats hebben. Voor bedrijven is het echter ruimer. Het gaat om de bedrijven die in het betrokken gebied een vestiging hebben van waaruit ze zich tot de betrokken overheidsdiensten wenden, hetzij een vennootschapszetel, een exploitatiezetel, een bijkantoor of een centrum van werkzaamheden. In dit geval is het dus ook van toepassing op marktkramers. Niet onbelangrijk is tot slot dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen mondelinge en schriftelijke betrekkingen.

Uit dit decreet volgt dat de overheidsdiensten in het homogeen Nederlandstalig gebied verplicht zijn niet te antwoorden wanneer een particulier of een bedrijf zich in een andere taal tot hen wendt. Let ook op de administratieve sancties die van toepassing worden verklaard: ambtenaren of gezagsdragers die het decreet omzeilen of negeren, kunnen disciplinair gestraft worden en de handelingen en verordeningen die in strijd zijn met het decreet, zijn nietig.

De marktleider is een gemeentelijke ambtenaar in het eentalig Nederlandse taalgebied. Hieruit vloeit voort dat hij zijn controlerende taken op de markt eenvoudig niet kan uitvoeren omdat hij niet verondersteld wordt een andere taal dan het Nederlands te kennen. Hij kan dus bijvoorbeeld niet nagaan of bepaalde promotie die wordt gevoerd op de markt, wel conform de wettelijke, decretale of gemeentelijke bepalingen is, wanneer die promotie anderstalig is.

Hetzelfde geldt ook voor de politiediensten. Daarnaast moeten particulieren en bedrijven zich in het Nederlands wenden tot de ambtenaar, hier dus de marktleider, de politie of welke andere gemeentelijke ambtenaar ook. Dat geldt niet alleen voor de mondelinge, maar ook voor de schriftelijke communicatie.

Mijnheer de minister, ik weet dat de zaken juridisch niet zo eenvoudig zijn en dat heel wat in te brengen is tegen de toepassing van het decreet op het dossier Merchtem. Mijnheer de minister, waarom hebt u zich niet van deze logica bediend en ging u niet creatief

op zoek naar uitwegen om het marktreglement niet te vernietigen? Waarom ging u niet juridisch creatief te werk? Verplicht het regeerakkoord en de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005 u daar niet toe? Zou dat niet beter zijn geweest dan lacherig te doen over woorden als 'américain' en 'kebab', wat het probleem zou zijn op de markt van Merchtem, terwijl u perfect weet dat het daar niet over gaat? Het gaat over het versterken van het Nederlandstalige karakter van de gemeente Merchtem.

Mijnheer de minister, gaat u ermee akkoord dat op basis van deze argumentatie elke gemeente marktkramers kan verplichten tot het gebruik van minstens het Nederlands bij de promotie van hun waren? Kunnen gemeenten zulke reglementen uitvaardigen?

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer de voorzitter, ik zal me proberen te houden aan de in het Reglement bepaalde spreektijd, maar dat zal moeilijk zijn, want het is soms nuttig om uit te weiden.

Mijnheer Demesmaeker, ik sta zeer positief tegenover uw argumentatie over de Vlaamse eigenheid van de gemeente Merchtem en tegenover de inspanningen van de burgemeester en zijn college. Ik heb zeer goede herinneringen aan de zeer mooie markt van Merchtem, want gedurende vele jaren heb ik er een groot deel van mijn stemmen gehaald. Ik probeerde in het Nederlands mensen te overtuigen en ik slaagde er nog in ook. We weten wie Merchtem bestuurt, vandaar dat het misschien vreemd overkomt dat men vandaag tegen een minister van dezelfde politieke familie zegt dat men ontgoocheld is over het feit dat men geen overeenstemming bereikt.

De daad die het college van Merchtem stelde, is een logische daad. Het is normaal dat in een gemeente die de voorbije jaren veel inspanningen heeft gedaan om mensen nader bij elkaar te brengen – denk maar aan initiatieven als 'Merchtem feestgemeente' en andere succesvolle acties tegen de verzuring –, wordt geoordeeld dat het goed is om de aandacht te vestigen op het feit dat de markt deel uitmaakt van het geheel. Ik begrijp de beslissing van de burgemeester en het college, want in de geest van de gevoerde politiek wil men stappen vooruit zetten.

In veel gemeenten doet men inspanningen voor de markten en wordt met de mensen gesproken. Gis- termorgen heb ik nog de markten in deelgemeenten

van Zaventem bezocht. Ik heb vastgesteld dat de problematiek niet zo groot is, maar er zijn wel bepaalde aanzetten. Het gaat dan niet over 'filet américain' of 'kebab', maar bijvoorbeeld wel over het feit dat sommige mensen het logisch vinden dat ze in hun taal worden aangesproken. Het is misschien niet verkeerd, maar verkopers voeren ook publiciteit in een andere taal.

Mijnheer de minister, ik begrijp niet – en ik verwijs ook naar de regeerverklaring van 18 mei 2005 – dat men u uw beslissing kwalijk neemt en zegt dat u onvoldoende inspanningen hebt gedaan. Dat is niet correct, want ondertussen zijn er het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005, de omzendbrief van 8 juli 2005, de aanwijzing van een expert inzake de vernederlandsing van het straatbeeld in de Vlaamse Rand, de nieuwe Wooncode, de beslissingen betreffende Vlabinvest, enzovoort. Het is niet eerlijk om u klappen om de oren te geven in plaats van u te feliciteren. Dat hebt u niet verdiend. Ik denk trouwens ook aan de wetgeving inzake het OCMW en de verschillende beslissingen die daaruit voortvloeien.

De geschiedenis herhaalt zich. Ik herinner me een discussie van 20 februari 1997 met toenmalig minister-president Van den Brande in het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant. We gaan niet twifelen aan de Vlaamse gevoelens van de heer Van den Brande. Het debat toen ontstond naar aanleiding van een interpellatie van de heer Walter Vandenbossche. Hij eindigde zijn interpellatie met de oproep aan de minister-president dat het antwoord hem niet zou ontgoochelen. Mijnheer Van Hauthem, ook toen nam u deel aan het debat. U verwees naar de Lennikse toestanden en ergerde zich aan het feit dat u regelmatig Franstalige publiciteit ontving.

De interpellatie ging over reclamevoering in het algemeen, over het verband tussen verkoper en koper en wat kan en niet kan. Mijnheer Van Hauthem, u beklaagde er zich over dat u publiciteit ontving die gericht was aan de inwoners van 'Lennicq'. U eindigde uw betoog door tegen minister-president Van den Brande te zeggen dat u hoopt dat zijn antwoord u niet zal ontgoochelen. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, uw betoog ging in dezelfde richting.

Bijna iedereen eindigde met te zeggen dat ze hoopten dat de minister-president hen niet zou ontgoochelen. De heer Vandenbussche eindigde met: 'Mijnheer Van den Brande, u gaat ons nu toch niet ontgoochelen.'

De heer Dielens zei: 'Ik ken natuurlijk het antwoord van de minister-president nog niet. Ik hoop echter dat hij mij niet zal ontgoochelen.'

Dan zegt minister-president Van den Brande: 'Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik vrees dat ik u enigszins zal moeten ontgoochelen, opdat de vreugde over wat dan volgt nog groter kan zijn. Het is te gemakkelijk te denken dat het antwoord altijd positief zal zijn. Ik probeer aan die verwachting tegemoet te komen, maar er zal ongetwijfeld een ogenblik komen waarop ik ook de heer Vandenbossche zal moeten ontgoochelen. Ik hoop echter dat dat niet is voor de nabije toekomst.'

Mijnheer de minister, de heer Van Vaerenbergh zei toen: 'In het verleden heeft mijn partij voorgesteld om in het kader van de Vlaamse administratie een directoraat-generaal voor taaltoezicht op te richten. Uiteindelijk heeft minister Weckx, die bevoegd was voor taaltoezicht, beslist dat er op ambtelijk niveau een cel zou komen die zou nakijken waar inbreuken op de taalwetgeving plaatsvonden. Men doelde vooral op de communicatie tussen werkgevers en werknemers, maar ook op taalinbreuken.' De heer Van Vaerenbergh stelde aan het eind van zijn uiteenzetting de vraag naar de stand van zaken inzake die commissie.

Mijnheer de minister, functioneert die commissie nog? Hebt u voor uw beslissing een bepaalde cel of de ambtenaren van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden gecontacteerd? Men heeft de mond vol van zeer eminente professoren, maar we hebben ook een meer dan degelijke administratie. Wat heeft onze administratie gezegd? Wat heeft men u aangeraden voor u uw beslissing nam?

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, u hebt het toen ook gehad over discriminatie op het vlak van reclame. Toen, in tempore non suspecto, hebt u terecht gesteld dat ook de taal deel uitmaakt van de aspecten waar men rekening mee moet houden.

Toen kwam het antwoord van minister-president Van den Brande, maar hij was niet tevreden met het antwoord. Mijnheer de minister, ik vermoed dat u ook niet tevreden bent met het antwoord dat u moet geven. Ik wil u niet in bescherming nemen, maar ik pleit ervoor om met beide benen op de grond te blijven. Ik pleit ervoor om er geen zaak van te maken waarbij de Franstaligen die zich – na alle inspanningen die we hebben geleverd – niet inburgeren, als

argument worden gebruikt. We mogen geen olie op het vuur gooien.

We moeten de inspanningen voortzetten, maar de wetgeving respecteren. Toenmalig minister-president Van den Brande zei: 'De behandeling van de problematiek inzake reclame vormt een complex gegeven, zeker omdat de Grondwet de principiële vrijheid garandeert van het taalgebruik voor particuliere communicatie. Ook reclame valt hieronder.' Minister-president Van den Brande eindigde met te stellen dat hij tot zijn grote spijt de vraagstellers moet ontgoochelen, met de dood in het hart. Dat is de geschiedenis.

De Grondwet is ondertussen op dat punt niet gewijzigd. Ik wou dat meegeven, want we hebben allemaal de beslissing van Merchtem met sympathie begroet, maar we moeten en kunnen misschien ook begrip opbrengen voor de beslissingen die door de overheid werden genomen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de voorzitter, ik zal niet ingaan op de uiteenzetting van mijn eerbiedwaardige burgemeester van Zaventem, want de interpellatie van de heer Vandebossche toen ging over reclame in Vlaams-Brabant, meer bepaald over reclamepanelen die door particulieren worden geplaatst en reclame van Delhaize, Carrefour of een andere zaak op particuliere gevels. Dat is een totaal andere problematiek dan het marktreglement.

Tijdens de vorige legislatuur hebben we verschillende hoorzittingen georganiseerd, discussies gevoerd en resoluties goedgekeurd op basis van het rapport van professor Boes. Zowel de heer Van Hauthem als de heer Demesmaeker hebben juridisch duidelijk aangegeven dat het gaat over het eigendomsrecht, over publiek domein en de controle door ambtenaren. Een marktreglement is totaal iets anders dan een regeling voor reclame op particuliere borden.

Ik ben ontgoocheld, maar niet in de zin van de ontgoocheling die we als Vlaamsgezinden dikwijls meemaken als beslissingen worden genomen. Met hetzelfde gebrek aan moed zou de omzendbrief-Peeters er niet gekomen zijn. Toen stelde ook iedereen de vraag waar minister Peeters zich mee bemoeide en zei men dat de omzendbrief door de Raad van State zou worden vernietigd. Uiteindelijk heeft de Vlaamse Regering eind 1997 de omzendbrief-Peeters goedgekeurd. De omzendbrief is van kracht, de Frans-

taligen hebben er een oorlog tegen gevoerd, maar uiteindelijk moesten ze zich erbij neerleggen.

Mijnheer de minister, de politieke betekenis van de interpellatie is volgens mij dat men u erop wil wijzen dat u een aantal juridische argumenten had, maar dat u ze onvoldoende hebt gebruikt. Ik heb de tekst over de verfijning van de bestuurstaalwetgeving en de suggesties van professor Boes. Daarin staat dat het op basis van het eigendomsrecht wellicht wel mogelijk is om taalbepalingen op te nemen in marktreglementen. Professor Boes stelt dat het geven van concessies op de markten tot de bevoegdheid van het gemeentebestuur behoort. De marktlieder is een gemeentelijke ambtenaar in een eentalig Nederlands gebied. Hieruit vloeit voort dat hij zijn controlerende taken op de markt eenvoudig niet kan uitvoeren, omdat hij niet verondersteld wordt om een andere taal dan het Nederlands te kennen. Hij kan dus bijvoorbeeld niet nagaan of bepaalde promoties wel conform de wettelijke, decretale en gemeentelijke bepalingen gebeuren.

Mijnheer de minister, ik zal niet alles uit de gedetailleerde nota van de heer Demesmaeker opsommen, maar als men creatief is en de marges van het mogelijke aftast, is meer mogelijk. We hebben nu de voogdijbevoegdheid die we 20 jaar geleden niet hadden. We zijn nu ook bevoegd voor binnenlandse aangelegenheden en de interpretatie van een aantal zaken. Het gaat niet over taalfaciliteitengemeenten, maar over eentalig Vlaamse gemeenten. Men heeft gezocht naar argumenten die niet echt een creatieve interpretatie mogelijk maken van een aantal bepalingen die ons aangereikt werden door professor Boes.

Ik vraag me af wat we in deze commissie gedaan hebben tijdens de vorige legislatuur. Professor Boes heeft alles zeer minutieus opgezocht en ons gewezen op een aantal zaken die niet mogelijk zijn. In dit geval waren er mogelijkheden, maar men heeft ze onvoldoende benut.

Mijnheer de minister, mijn fractie is vragende partij om offensief op te treden, zoals we dat met de omzendbrief-Peeters gedaan hebben en voor de problematiek van het huren of kopen van sociale woningen, waarbij men inspanningen moet doen om het Nederlands te leren. Dat is de goede richting, want dan proberen we de marges te verkennen.

Ik waarschuw u dat dit een omgekeerd effect heeft. Als dit bekend wordt, zult u merken dat marktkramers die zich nu nog inhielden en gemeentebesturen die niet imperatief optraden, hun houding zullen ver-

anderen. We weten echter ook hoe het er op markten aan toe gaat, hoe men een concessie krijgt en dergelijke. Veel marktkramers kennen het gemeentebestuur, kennen de omgeving en weten in welke context ze kunnen functioneren. Deze vernietiging van het marktreglement beschouw ik niet alleen als een zaak van Merchtem; dat geldt evengoed voor de markten in Halle, in Sint-Pieters-Leeuw enzovoort. Als ik rondloop op de markt in Sterrebeek, zie ik daar inderdaad geen Franstalige opschriften.

Ik lach niet met deze kwestie, omdat ik dit soort dingen, het gedrag op markten, even belangrijk vind als de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. Het gaat om het feit dat men zich ergens thuis voelt, dat men zich in een eentalig Nederlandstalig gebied bevindt. Op een publieke plaats als een markt moet men zich aanpassen en respect betonen voor de geest van de wet. Mijnheer de voorzitter, ik betreur het dat men niet creatief is geweest en niet offensief. Ik betreur dat de minister van Binnenlands Bestuur, die na het debacle van Brussel-Halle-Vilvoorde had beloofd om een tandje bij te steken, ook in een aantal andere dossiers, zich niet aan zijn belofte houdt.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal het heel kort houden. Er werd hier veel gesproken over de redenen om dat besluit van het gemeentebestuur van Merchtem te vernietigen. Twee sprekers verwezen daarvoor naar artikel 30 van de Grondwet. Is dat de enige juridische basis waarop u zich hebt gebaseerd om dat reglement te vernietigen, of zijn er nog andere, mijnheer de minister?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, collega's, op 24 februari 2006 heb ik inderdaad het besluit van de gemeenteraad van Merchtem vernietigd. In dat besluit werd een addendum toegevoegd aan het gemeentelijk marktreglement. Het besluit werd eerder, op 28 november 2005, ook al geschorst door de gouverneur van Vlaams-Brabant, de heer De Witte. In tegenstelling tot wat de interpellanten en de aansluiters aangeven, ben ik bij het nemen van deze beslissing niet ingegaan tegen de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005. Ik kan zelfs zeggen dat ik bij het nemen van die beslissing absoluut niet over een nacht ijs ben gegaan. We hebben alles heel goed overwogen, wetende wat mij nog te wachten zou staan.

Mijn vernietigingsbesluit is gebaseerd op een toetsing van het besluit van de gemeenteraad aan de Grondwet. Ik heb bij herhaling aangegeven dat ik me strikt wil houden aan de wettelijke regelingen, ook als het gaat om gevoelige materies als taalaangelegenheden. Ik neem aan dat u niet verwacht dat Vlaanderen bij de uitoefening van het bestuurlijk toezicht ingaat tegen wat in de Grondwet werd vastgelegd. Deze basishouding vormt meteen ook de kracht van de Vlaamse Regering om ook van anderen te eisen dat ze eenzelfde respect voor de wet aannemen.

In die zin heb ik ook stelselmatig de bestuurders van de Vlaamse randgemeenten gewaarschuwd dat de Vlaamse Regering van hen eenzelfde loyaliteit aan de taalwetgeving verwacht. U spreekt over moed, ik zal daar dadelijk een paar voorbeelden van geven. Zo heb ik onlangs nog in deze commissie verklaard dat ik niet zou overgaan tot de benoeming van de voorzitter van het OCMW van de randgemeente Wezembeek-Oppem, tenzij duidelijk is dat de voorgedragen kandidate in voldoende mate kennis heeft van het Nederlands, de bestuurstaal in Vlaanderen. Ik heb de gouverneur dus gevraagd me een verslag te zenden over haar al dan niet Nederlandskundig zijn. Dat is niet de gemakkelijkste weg, maar ik wil me altijd zeer consequent opstellen.

Ik zal ook, ter gelegenheid van de komende gemeenteraadsverkiezingen, streng optreden mochten bestuurders zich niet houden aan de wet. Na de arresten van 23 december 2004 over de omzendbrief-Peeters en de omzendbrief-Martens heb ik de bestuurders van de randgemeenten reeds gewaarschuwd zich te houden aan de uitspraken van de Raad van State in dat verband. Ik kan dit gezag enkel putten uit een even consequente houding wanneer het voor mij als Vlaams minister ongetwijfeld gemakkelijker zou zijn om niet op te treden omdat het mij goed uitkomt. Ik weet echter dat de Raad van State de Vlaamse Regering dan zou terugfluiten, wat op termijn vanzelfsprekend zowel het gezag van de minister zou aantasten als het terechte streven naar de vernederlandsing van het straatbeeld. Vanzelfsprekend steun ik, samen met de hele regering, de bezorgdheid inzake het vrijwaren van het Vlaamse karakter van de gemeenten rond Brussel, maar dit belet niet dat ik moet optreden wanneer de taalregeling zoals die wettelijk geregeld is, wordt geschonden. Ik aanvaard dan ook niet dat men mij zou verwijten de aanvullende regeerverklaring niet of onvoldoende te respecteren.

Wanneer u het vernietigingsbesluit leest, zult u opmerken dat de vernietiging van het marktreglement

gebaseerd is op een overtreding van artikel 30 van de Grondwet, dat voorschrijft dat het gebruik der talen tussen de burgers vrij is. In tegenstelling tot wat in de interpellaties wordt gesteld, gaat het niet om een toepassing van de bestuurstaalwet, die de betrekkingen regelt tussen de overheidsdiensten onderling en tussen de overheidsdiensten en particulieren. Daarover kan geen enkele betwisting bestaan. Het decreet van 30 juni 1981 tot aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de taal in bestuurszaken, dus de bestuurstaalwetgeving, waarnaar verschillende commissieleden verwijzen, regelt inderdaad het gebruik van de taal in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlandse taalgebied en de particulieren. De bestuurstaal is het Nederlands, en de ambtenaren van de gemeente – dus ook de marktlieder of de marktverantwoordelijke – mogen enkel het Nederlands gebruiken in hun contacten met het publiek.

Het spreekt voor zich dat dit decreet ook van toepassing is in de relatie tussen de marktkramer en het bestuur. Wanneer een marktkramer bijvoorbeeld een vergunning aanvraagt aan het gemeentebestuur, dan zal hij dat dus in het Nederlands moeten doen. Wanneer de marktlieder, als vertegenwoordiger van dat bestuur, zich tot de marktkramer wendt, zal hij eveneens enkel en alleen het Nederlands gebruiken. Het marktreglement in Merchtem gaat echter verder, aangezien het gericht is op het regelen van het taalgebruik tussen particulieren, in casu tussen de marktkramer en zijn klanten. Welnu, de Grondwet laat niet toe dat de gemeenten ter zake regelend optreden. Dat kan niet, noch voor een gesprek tussen de marktkramer en de klant, noch voor gesprekken tussen klanten onderling of voor de promotie van goederen. Dat is dus heel fundamenteel in dezen. Affichering en promotie hebben te maken met de betrekkingen tussen de marktkramer en zijn klanten, tussen particulieren dus. Artikel 30 is heel duidelijk in dit verband.

Ik heb daarnet verwezen naar het feit dat ik niet over een nacht ijs ben gegaan. Zowel de gouverneur van Vlaams Brabant, de heer De Witte, die ook een knap jurist is, als de juristen van ABA – de echte auteurs van de omzendbrief-Peeters en de omzendbrief-Martens – zeggen mij dat ik geen schijn van kans maak voor de Raad van State. Ze zeggen me dat ik bovendien het risico loop, wanneer ik nu word teruggefloten, dat ik achteraf, wanneer ik echt gedragen maatregelen wil nemen om het straatbeeld te vernederlandsen, mijn gezag verlies, omdat ik al werd

teruggefloten door een van de belangrijkste rechtscolleges van dit land, met name de Raad van State.

Er werd hier verwezen naar de studie van professor Boes. Wat men echter nooit doet, is erbij zeggen dat de conclusies van die studie door heel wat juristen worden gecontesteerd. Ook drukt professor Boes zich niet formeel uit wat dat marktreglement betreft, collega's, maar spreekt hij in de voorwaardelijke wijs. Hij zegt in zijn nota: 'Dit is wellicht mogelijk.' Hij is daarin niet formeel. Niemand zegt deze dingen echter, iedereen laat uitschijnen dat professor Boes een reputatie als een dijk heeft, waarop men een huis kan bouwen. Hij plaatst de haalbaarheid van de maatregelen zelf tussen aanhalingstekens, indien we op zijn filosofie verder zouden bouwen.

De heer Demesmaeker had het over die studie omtrent het vernederlandsen van het straatbeeld. Dat is inderdaad een zeer moeilijke problematiek. Ik ga daar straks verder op in, maar ik heb ondertussen toch al een aantal maatregelen genomen in het kader van de uitvoering van het aanvullende regeerakkoord van 18 mei 2005. Ik heb toch al een en ander gedaan, ik denk zelfs dat ik me wat dat betreft met iedereen kan vergelijken.

We hebben twee oproepen gedaan voor het uitvoeren van die studie omtrent het vernederlandsen van het straatbeeld. Op een eerste oproep was geen enkele reactie gekomen vanuit academische middens. Ik heb dan een nieuwe oproep gedaan, op 1 december 2005, en daar is één reactie op gekomen, namelijk van de vakgroep van professor Veny van de Universiteit Gent. Op 7 februari 2006 heb ik professor Veny dan ook belast met dit onderzoek. De vraag is hoe we maatregelen kunnen nemen voor het vernederlandsen van het straatbeeld die wettelijk niet worden gecontesteerd. Professor Boes heeft wel maatregelen voorgesteld, collega's, maar het orgaan dat in dezen bevoegd is, namelijk de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, neemt daar uitdrukkelijk afstand van.

Ondertussen heb ik toch al het een en ander gedaan, mijnheer de voorzitter en collega's, bijvoorbeeld wat de Wooncode betreft. Men vraagt zich af of ik wel genoeg moed heb. Ik heb inderdaad de moed om echt te durven uitkomen voor mijn overtuiging. De Wooncode is iets wat zeer gevoelig ligt aan de overzijde van de taalgrens. Vorige week hebben we daarover een Overlegcomité gehad, waarop ik de Wooncode heb verdedigd tegenover de heren Di Rupo, Reynders en Picqué en andere coryfeeën van de Franstalige poli-

tieke partijen. De kwestie ligt zeer gevoelig, maar ik heb voet bij stuk gehouden, omdat ik ook van meet af aan wist dat die maatregelen juridisch solide waren. De Raad van State heeft daarover trouwens een positief advies gegeven.

Iets vergelijkbaars doe ik nu bijvoorbeeld ook bij het aanduiden van die voorzitter van het OCMW van Wezembeek-Oppem. Dat is zeer gevoelige materie, waarover ik ondertussen ook al een vraag om uitleg heb gekregen. De gouverneur van Vlaams-Brabant zal onderzoeken of de kandidaat in kwestie het Nederlands voldoende beheerst. Dat was ook de wens van de hele commissie: zeker als het gaat over het OCMW, maar ook daarbuiten, moet men voor zo'n functie het Nederlands onder de knie hebben.

Ik heb daarnet al verwezen naar de opdracht die ik heb gegeven aan professor Veny omtrent het vernederlandsen van het straatbeeld. Ik heb ondertussen ook de conclusies van de befaamde arresten van de Raad van State van 23 december 2004 met betrekking tot de omzendbrief-Peeters en de omzendbrief-Martens verwerkt in diezelfde omzendbrieven, om ze nog meer solide te maken. We hebben Vlabinvest ondertussen geoperationaliseerd, er is een uitbreiding van het werkingsgebied van 9 naar 39 gemeenten: alle gemeenten van Halle-Vilvoorde plus daarbij ook nog Bertem, Kortenberg en Huldenberg. Daarnaast is er ook een kapitaal van 25 miljoen euro ter beschikking gesteld, om werkingsmiddelen te hebben om de operaties van Vlabinvest te financieren.

We hebben ondertussen zowel in het Gemeentedecreet als in het Provinciedecreet – en dat zal ook gebeuren in het komende OCMW-decreet – een bepaling ingelast dat de uitvoerende mandatarissen inderdaad het Nederlands moeten beheersen. We hebben dus wat dat betreft ondertussen al betekenisvolle stappen gezet, en ik heb dat gedaan met de steun van de volledige regering en van de partijen die de regering ondersteunen. Dat zijn dingen die niet gering zijn. Over die Wooncode is in de Franstalige media toch wel een en ander te doen, terwijl we daar in Vlaanderen weinig over lezen. We gaan daarin verder, mijnheer Van Hauthem, ook al is dat niet altijd de gemakkelijkste weg. Op het Overlegcomité blijf ik daar gewoon achter staan. We hebben wat dit betreft inderdaad de steun van de Raad van State.

Ook de juristen van ABA, die destijds de pen hebben vastgehouden bij de redactie van de omzendbrief-Peeters en de omzendbrief-Martens, hebben me

gewaarschuwd voorzichtig te zijn. Ik wil ook opmerken dat er ondertussen een belangrijk antecedent is. De stad Vilvoorde had ook een soortgelijke bepaling in haar marktreglement opgenomen, die ondertussen door een arrest van de Raad van State van 15 februari 2005 werd vernietigd. In het argument van de Raad van State kunt u het volgende lezen: 'Een gemeentelijk reglement kan verwijzen naar een taalwet of een taaldecreet die een beperking inhouden van de taalvrijheid, maar kan aan die regelgeving geen bijkomende beperkingen toevoegen, bijvoorbeeld als het gaat over de taal waarin de promotie of de affichage is gesteld.' Dit arrest van de Raad van State van 15 februari 2005 gaat terug op een marktreglement met als datums 17 maart 1997 en 6 december 1999. Die bepaling ging trouwens minder ver, zeggen de mensen van ABA me, dan datgene wat is opgenomen in het addendum van het marktreglement dat in Merchtem op de gemeenteraad van 24 oktober 2005 is goedgekeurd.

Mijnheer de voorzitter, Vlaming zijn in het hart doet men met de volle 100 percent, en dat doe ik ook, maar dat sluit niet uit dat men in dezen ook de ratio moet blijven gebruiken. Ik blijf erbij dat men het waarschijnlijk heel goed zou hebben gevonden indien ik het besluit niet had vernietigd. Als we dan op een vernietiging van de Raad van State waren gestoten, stonden we echter met lege handen, zeker omdat we inderdaad daadwerkelijk willen overgaan tot een aantal acties die bijdragen tot het vernederlandsen van het straatbeeld, meer bepaald in de randgemeenten. Als we dat willen doen, moeten we wel de wet aan onze kant hebben. Men kan inderdaad tegen de wet ingaan, maar dan boekt men een Pyrrusoverwinning: dan is men misschien een paar weken of een paar maanden de held van de publieke opinie, maar achteraf staat men daar dan met lege handen en vraagt iedereen zich af wat het nu zal worden. Dan lachen diegenen aan de andere kant van de taalgrens of diegenen die eventueel slechte bedoelingen hebben in hun vuistje. Als men dan in de toekomst iets wil doen dat wel gedragen en wel doordacht is, dan staat men daar met lege handen, want men vertrekt dan vanuit een uiterst slechte uitgangspositie.

Wat we hier hebben gedaan, mijnheer de voorzitter, is volgens mij zowel strategisch als juridisch een verstandige zaak is. Wat het vernederlandsen van het straatbeeld betreft, hoeft van uitstel zeker geen afstel te komen. Professor Veny van de Universiteit Gent heeft de opdracht gekregen om daarbij te helpen en om die doelstelling dus te materialiseren.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, in feite komt wat u zegt neer op het volgende: 'Er is artikel 30 van de Grondwet en dat is het dan, we kunnen daar in feite niet onderuit.' Ik wil toch nogmaals herhalen dat artikel 30 niet zegt dat het gebruik der talen vrij is, maar dat het gebruik der in België gesproken talen vrij is. Zelfs professor Velaers heeft al gezegd dat men dus andere talen dan het Frans, het Nederlands en het Duits kan verbieden in een bepaald taalgebied, en dat men in elk geval, zelfs in particuliere betrekkingen, het gebruik van een taal van het taalgebied ten minste kan opleggen.

Mijnheer de minister, u houdt zich dus aan de Grondwet. Wat professor Boes heeft proberen te doen, is precies een uitweg te zoeken. Dat is een juridisch moeilijke kwestie en daarom doet hij dat via het eigendomsrecht, omdat het gaat om publiek domein dat ter beschikking wordt gesteld van particulieren. Ik heb niet beweerd dat u daarmee alle juridische toetsen doorstaan zou hebben, maar het had u gesierd mocht u het ten minste geprobeerd hebben. Dat hebt u nu net niet gedaan. U bent bang voor de Raad van State.

De omzendbrieven-Peeters en -Martens gingen nochtans lijnrecht in tegen de adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Decennialang heeft deze commissie een bepaalde interpretatie gehanteerd, maar de omzendbrief-Peeters introduceerde een andere interpretatie. De Vlaamse Regering had toen de moed ermee door te gaan, ook al was ze niet voor honderd percent zeker dat ze het zou halen voor de Raad van State. Ze heeft ten minste een poging gewaagd die een goede kans maakte. Trouwens, als ze honderd percent zekerheid had gehad, dan waren al die adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht nietig geweest, en dan had die zich al decennialang beziggehouden met het geven van verkeerde adviezen.

U bent dus gewoon bang voor de Raad van State. U zegt dat de stellingen van professor Boes gecontesteerd worden. Natuurlijk is dat zo. Elke interpretatie van de taalwetgeving in dit land wordt gecontesteerd. Dat is ook het geval met de Wooncode en de omzendbrieven-Peeters en -Martens. De VCT was tegen die omzendbrieven, want ze gingen regelrecht in tegen hun adviezen.

Wat me het meeste stoort, is dat u de proef op de som had kunnen nemen. U had ze dan ook moe-

ten durven nemen. Nu zegt u alleen dat we aan een marktreglement niets kunnen doen. Ik ken een marktreglement van een boerenmarkt in mijn gemeente waar hetzelfde in staat, en dat nooit vernietigd is geweest, zelfs niet geschorst door de gouverneur. Dan vraag ik me toch af hoe dat kan.

U zegt dat de expert is aangeduid, maar ik vraag me nog altijd af waarom een werk van professor Boes in vraag wordt gesteld, ook al is het misschien niet volmaakt en al wordt het ook gecontesteerd. Immers, zet twee juristen bij elkaar, vooral dan grondwetspecialisten, en ze zeggen waarschijnlijk verschillende dingen. Het is altijd zo geweest, en het zal altijd zo blijven. Dat is dus geen argument. Maar nu gaat u hiermee nog eens de werkgroep van de Universiteit Gent belasten die het schitterende gemeentekiesdecreet heeft afgeleverd. Ik wens u en het Vlaams Parlement veel succes.

Mijnheer de minister, ik zeg niet dat u slechte bedoelingen hebt. U zegt dat het u menens is met de vernederlandsing van het straatbeeld, maar dan moet u enkele van uw collega's in de Vlaamse Regering daar eens op wijzen. Ik denk vooral aan minister Van Brempt, met name met betrekking tot De Lijn. Ook daarover zegt professor Boes een en ander. Alle bussen die Brussel aandoen, rijden tweetalig rond in heel Vlaams-Brabant. Vroeger waren er Nederlandstalige brochures, en waren er Franstalige op aanvraag.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft onlangs zijn adviezen dienaangaande gewijzigd en heeft gezegd dat we gelijk hadden. Ze zijn gewoon van interpretatie veranderd. Nu zeggen ze dat in Vlaanderen de opschriften allemaal eentalig Nederlands moeten zijn. Maar wat zien we nu in Halle-Vilvoorde op de bussen van De Lijn? Geen Nederlandstalige brochures met dienstregelingen waarvan een Franse vertaling verkrijgbaar is, maar gewoon tweetalige dienstregelingen in heel Vlaams-Brabant, op alle lijnen die Brussel aandoen, of ze nu van Aalst, Denendermonde of waar dan ook komen. Tot zover de vernederlandsing van het straatbeeld in onze regio.

Mijnheer de minister, ik blijf het ontgoochelend vinden dat u geen gebruik hebt gemaakt van de mogelijkheden die er waren om dit reglement niet te moeten vernietigen.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik blijf echter met het

gevoel zitten dat u met deze vernietiging blijk hebt gegeven van een zekere koudwatervrees. U hebt inderdaad niet voldoende pogingen ondernomen om tot een creatieve oplossing te komen die tegemoetkomt aan de verzuchtingen van het gemeentebestuur van Merchtem en wellicht van andere gemeentebesturen in onze regio.

Ik blijf bij mijn vaststelling dat u een louter represief toezicht hebt uitgeoefend, in plaats van een coöperatief of een preventief toezicht. U had misschien samen met de gemeente kunnen zoeken naar een sluitende juridische formule, gelet op de politieke optie van de Vlaamse Regering in de aanvullende regeerverklaring van 18 mei, gelet op de studie van professor Boes, die er nu eenmaal is, en gelet op het model van een marktreglement dat in die studie staat. Ik wijs er trouwens op dat de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant in de stuurgroep van die werkgroep zat.

U zei dat de nieuwe expertise aan de gang is en er een nieuwe juridische expert is aangesteld. Welnu, ik houd mijn hart vast en ik hoop dat de studie van professor Boes hiermee geen begrafenis eerste klasse krijgt. Het zou weleens kunnen dat de expertise van de expert op haar beurt ook weer gecontesteerd wordt. En wat dan?

De les die ik al voor het indienen van deze interpellatie had getrokken, is dat er hier duidelijk een decreetale onderbouw nodig is om initiatieven zoals dat in Merchtem mogelijk te maken. Ik zal dan ook geen motie indienen, want dan schuif ik de verantwoordelijkheid opnieuw door naar de regering. Omdat ik zou willen dat het parlement zelf zijn verantwoordelijkheid neemt, zal ik binnenkort zelf een voorstel van decreet indienen. Ik hoop dat het ten minste een gespreksbasis kan zijn, en ik hoop bovendien op kamerbrede steun om het goedgekeurd te krijgen, in de geest van 18 mei, toen duidelijk het engagement werd genomen om voluit te gaan voor het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Mijnheer de voorzitter, de minister heeft een duidelijk antwoord gegeven. Anderzijds blijven we aandringen op een volledige uitvoering van de regeerverklaring van 18 mei. De initiatieven die in het parlement worden genomen om de bepalingen van die regeerverklaring kracht bij te zetten, krijgen alle steun van onze fractie.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Demesmaeker. Professor Boes heeft gezegd: 'De zeer grote macht die de overheid over haar openbaar domein heeft, impliceert dat ze de grenzen van de verleende vergunning kan bepalen.' Dat is ook gebaseerd op een cassatiearrest van 6 december 1991. Als u daarvan was uitgegaan, dan had u creatief iets kunnen opbouwen. U wilde het risico niet lopen dat de Raad van State het zou vernietigen, maar dat onze minister van Binnenlands Bestuur het vernietigt, vind ik nog veel erger. U hebt zelfs de moed niet om naar de Raad van State te gaan.

Ik weet niet welke politieke motieven hebben meegespeeld. Over anderhalf jaar staan we weer voor de discussie over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. De heer Moureaux heeft verklaringen afgelegd over het statuut van de randgemeenten. De UF orchestreert een actie met het indienen van lijsten. De UF-lijsten in de Rand van Brussel worden geharmoniseerd met de steun van Moureaux. Ook mevrouw Milquet heeft een grote persconferentie gegeven. Ze bereiden zich dus echt voor.

In de Vlaamse pers stelt dat allemaal niet veel voor; het levert hoogstens een voetnoot op, maar in de Franstalige pers is het wel anders. Leest u maar eens *Le Soir*. Zij zullen dit dan ook te gepasten tijde bovenhalen om te tonen dat ook de Vlaamse Regering die interpretatie geeft.

Ik houd niet van het woord ontgoocheling, maar zeker na de zaak van Brussel-Halle-Vilvoorde, toen de regering dure eden heeft gezworen, had ze haar nek kunnen uitsteken, en dat is niet gebeurd.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik hoor telkens weer zeggen dat professor Boes dit mogelijk maakt, maar wat zegt hij eigenlijk? Iedereen zou dat eens moeten lezen. Ik citeer het Instituut voor Administratief Recht van de KU Leuven: 'Op basis van het eigendomsrecht daarentegen is het wellicht wel mogelijk om taalbepalingen op te nemen in marktreglementen. Vraag is of een taalbepaling op basis van het eigendomsrecht geen schending zou inhouden van het recht op vrijheid van handel en nijverheid.'

Iedereen die een beetje thuis is in de bestuurstaalwetgeving, kent die logica. De basis is altijd dat het gebruik van de talen vrij is volgens artikel 30 van de Grondwet. Die vrijheid kan inderdaad beperkt worden door een wet of een decreet wanneer een overheid in het geding is. Dat is onze bestuurstaalwetgeving van 1966 en haar uitbreidingen. Ik heb het voorbeeld al gegeven dat een marktkramer die een vergunning aan het stadsbestuur vraagt, dat in het Nederlands moet doen, en dat het stadsbestuur in het Nederlands reageert. De marktlieder die daarop toezicht houdt op de markt, bedient zich van het Nederlands. Dat is onbetwistbaar.

Affiches met het oog op promotie en prijslijsten vallen onder de noemer van betrekkingen tussen het publiek, van particulier tot particulier, in dit geval van marktkramer tot potentiële klanten. De juristen die ik daarover heb geconsulteerd zeggen dat unisono. Enkele onder hen zijn trouwens de feitelijke auteurs van de omzendbrieven-Peeters en -Martens. Naast het feit dat een vernietiging door de Raad van State mogelijk is, is er ook zoets als het respect voor de Grondwet. Daar wordt zelden op gewezen, maar iedereen hier heeft die eed gezworen. We moeten hier de kortste eed van alle instellingen afleggen. In de gemeenteraad, in de provincieraad, in de regering en voor uitvoerende mandaten is die heel uitgebreid, maar hier zweren we alleen getrouwheid aan de Grondwet. Dat is alles.

Ook hier gaat het om respect voor de Grondwet. Ik ben echt niet over een nacht ijs gegaan. Ik weet hoe het Vlaamse publiek denkt, en daar heb ik geen moeite mee. Ook ik heb een Vlaams hart. Maar als er een wet is – en in dit geval is het de Grondwet, de hoogste referentie – dan moet een minister daar respect voor hebben en er rekening mee houden. Zo niet, dan komen we terecht in een toestand van weteloosheid. Als we die Grondwet op de helling zetten en laten verworden tot een vodje papier, dan weten we misschien wel waar we beginnen, maar het einde is dan compleet zoek.

Er zijn ook bedenkingen gemaakt bij de aanstelling van professor Veny. Deze aanstelling van een expert om uit te zoeken hoe we het streefdoel kunnen bereiken dat in het regeerakkoord staat, in de regeringsverklaring en in de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005, is een beslissing van de hele regering, en niet van Marino Keulen alleen. Ik heb alle respect voor professor Boes en voor zijn academische juridische kennis, maar zowel in de Vaste Com-

missie voor Taaltoezicht, een orgaan dat specifiek is gecreëerd voor dit soort betwistingen, als in andere gremia worden vraagtekens gezet bij zijn stellingen. Bij de stellingen van andere grondwetspecialisten wordt dat voorbehoud niet gemaakt.

Ik heb gedaan wat ik dacht te moeten doen. Met mijn palmares, waaronder de Wooncode, de aanpassingen van het Gemeentedecreet met betrekking tot de taalkennis van de uitvoerende mandatarissen, de gebeurtenissen met betrekking tot de mogelijke toekomstige benoeming in Wezembeek-Oppem van een voorzitter van het OCMW, de kwestie van Vlabinvest, enzovoort, bewijs ik metterdaad elke dag dat ik het Vlaams programma uit het regeerakkoord tot het mijne heb gemaakt en in de praktijk breng. Ik heb op dat vlak dingen gerealiseerd waarvoor ik zeker niet beschaamd hoeft te zijn.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de implementatie van de nieuwe OCMW-boekhouding

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn inspiratie voor deze vraag komt uit mijn ervaring op lokaal vlak. Vorig jaar werden we geconfronteerd met de rekeningen van het OCMW van 2001, 2002, 2003 en 2004. Het positieve nieuws was dat er in 2002 een overschot was van 100 miljoen Belgische frank, dat nu dus opdook. Dat was voor mij een reden om eens na te gaan hoe het zit met de Vlaamse regelgeving. Normaal is dit immers niet.

In 1997 is de boekhouding van de OCMW's bij decreet grondig aangepast. De OCMW's moeten

sindsdien niet meer werken met budgettaire rekeningen, maar met een balans en een resultatenrekening. Voor 1 mei van het jaar volgend op het afgesloten boekjaar moeten de documenten bij de provinciegouverneur zijn ingediend. De reden om het systeem te veranderen was destijds te komen tot een modern financieel management van de OCMW's en een goed werkbaar financieel instrument.

Het is dan ook betreurenswaardig dat de rekeningen zo laat worden ingediend. Ze zijn immers het instrument bij uitstek om aan beleid te doen.

In uw antwoord op een schriftelijke vraag die ik vorig jaar stelde, gaf u een overzicht van Vlaanderen, en specifiek van mijn provincie. Daaruit bleek dat 14 OCMW's van de 308 de rekeningen van 2003 tijdig hadden ingediend. In 2004 hadden er nog altijd 56 OCMW's hun rekeningen niet ingediend. Er is nu een inhaaloperatie aan de gang.

Er blijken verschillende oorzaken te zijn. Heel wat OCMW's hadden niet het gekwalificeerd personeel. Andere, zoals ook mijn gemeente, hebben een beroep moeten doen op een extern bureau, waardoor het wat vlotter ging. Nog andere hadden informatica-problemen. Verder, eens de rekeningen ingediend, moet er een controle gebeuren. Het blijkt echter dat die audit pas achteraf kan gebeuren, terwijl het bij privé-bedrijven net omgekeerd is.

Mijn verrassing was bijzonder groot. Het kan voor mij niet dat we vier of vijf jaar na datum rekeningen voorgelegd krijgen. De Vlaamse regelgeving voorziet echter in geen enkele sanctie voor de gemeenten als stok achter de deur. De gemeenten hebben natuurlijk een overgangperiode nodig gehad, maar het is nu 2006, terwijl de regelgeving toch dateert van 1997. Dat is negen jaar, wat wel erg ruim is voor een overgangperiode.

Mijnheer de minister, tegen 1 mei van dit jaar moeten de rekeningen van 2005 worden ingediend. Voorziet u in een sanctie, een hefboom die u zelf kunt gebruiken tegen OCMW's die blijven volharden in de boosheid en nog steeds laattijdig hun rekeningen indienen? Beschikt u over gedetailleerde cijfers per gemeente in Vlaanderen over de indiening van de rekeningen van het boekjaar 2004? Vorig jaar waren die blijkbaar nog niet beschikbaar.

Ik kan me indenken dat er nog gemeenten zijn die wel van goede wil zijn, maar waar de informatica

nog steeds niet werkt en er nog steeds geen personeel voorhanden is. Hoort u daar ook over klagen, of vang alleen ik die geluiden op? Bent u van plan desgevallend de OCMW's extra middelen te geven om hierop te anticiperen en ervoor te zorgen dat de rekeningen tijdig worden ingediend? Want daar gaat het om.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

De heer Hubert Brouns: Ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Heeren. We hebben inderdaad die moeilijkheden ondervonden. De overschakeling is niet zomaar gebeurd. Dat heeft vooral in kleinere gemeenten te maken met het feit dat zij niet beschikken over het geschikte personeel.

Bij de evaluatie van deze operatie moeten we vaststellen dat ook de voogdijoverheid, en vooral dan de provinciale, niet altijd geëquipeerd was om zeer accuraat bijstand te geven wanneer daarom werd gevraagd.

Wetend wat er gebeurd is in de overgangperiode, is het erg belangrijk dat we ons in de toekomst beter voorbereiden, wanneer ditzelfde systeem moet worden toegepast in de gemeenten. Mijnheer de minister, ik neem aan dat we binnenkort van u zullen vernemen, via een uitvoeringsbesluit, wat u precies van plan bent. We zullen vernemen wanneer precies de gemeenten zullen moeten overschakelen op deze boekhouding en welke omkaderingsmaatregelen er zullen worden genomen om dit op een veel kortere periode te verwezenlijken. Wat mevrouw Heeren stelt, is immers terecht: het is niet goed dat we vier à vijf jaar nadien moeten vaststellen dat er tekorten zijn. In dat geval is het nog dramatischer. Zij had het geluk een bonus van 100 miljoen frank te hebben. Andere collega's hebben echter tekorten vastgesteld, en zelfs heel grote tekorten. In dat geval stijgt dan natuurlijk de spanning tussen die twee besturen, mocht die er al niet zijn, met alle gevolgen van dien.

De gemeenten moeten zich dus heel goed voorbereiden. Ze moeten weten waar ze aan beginnen om zeer accuraat te kunnen beginnen, des te meer omdat ze uiteraard ook gebonden zijn aan bepaalde termijnen voor het voorleggen van die rekeningen en het rekening houden met de resultaten ervan, alvorens er begrotingswijzigingen kunnen komen en er nieuwe begrotingen kunnen worden opgemaakt. Het zou immers nog dramatischer zijn mochten we twee à

drie jaar naderhand nog te maken krijgen met rekeningen en eventuele grote negatieve saldi.

Ik deel dus de bezorgdheid van mevrouw Heeren en wil vooruitkijken naar de toekomst. Hoe moeten we ons hierop voorbereiden voor de nieuwe gemeentelijke boekhoudingen?

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: Ik deel de bezorgdheid van de vraagsteller. Het is weliswaar niet overal in dezelfde mate gebeurd, maar ook wij hebben ervaren in onze streek dat dit niet evident was. Ik wil ook wijzen op een ander euvel dat op ons afkomt, namelijk alles wat te maken heeft met de begroting van de politieraden. Ook daar kunnen de rekeningen nog steeds niet worden afgesloten, om dezelfde redenen. Ook dat is niet evident, want ook deze rekeningen moeten worden ingepast in de begrotingen en de toekomstige rekeningen. Ook daar moet de overheid dus het nodige doen opdat we die rekeningen zouden kunnen afsluiten.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, ik zei net al aan u dat ik dit betreur, net als iedereen die gemeentelijke ervaring heeft. Een rekening is uitermate belangrijk. Dat geldt voor heel Vlaanderen en voor alle tijden. We voeren soms zeer lange en uitgebreide begrotingsbesprekingen, maar rekeningen worden soms op een draffe afgehandeld, terwijl het daar gaat over het meest fundamentele debat. We kunnen wel een verschillende strekking hebben, maar uit de rekeningen blijkt wat er precies is gebeurd. Men zegt wel eens: 'The proof of the pudding is in the eating.' Welnu, dat eten is eigenlijk de rekening. Bij begrotingen moet een bestuur er alleen maar voor zorgen niet terecht te komen in negatieve cijfers, maar voor het overige is dat vaak een kwestie van presenteren. Uit rekeningen blijkt echter wat er uiteindelijk is verwezenlijkt, en wat er niet is gebeurd. Soms worden er grote bedragen gereserveerd voor grote projecten. Die investeringsposten worden dan breed uitgesmeerd en besproken in de media. Met rekeningen worden echter de kaarten duidelijk op tafel gelegd. Eruit blijkt waar een overheid concreet staat. Dan is alle opsmuk en woordenkramerij overbodig. Dan zijn de zaken heel duidelijk. Er is niets zo eerlijk of overtuigend of vernietigend als cijfers.

Mevrouw Heeren, ik ben het dus eens met uw stelling dat voldoende stiptheid een belangrijk element is van

een kwaliteitsvol overheidsbestuur. Het is inderdaad problematisch voor een goed beleid als het bestuur de rekeningen laattijdig vaststelt. De rekeningen bevatten de juiste weergave van de financiële situatie van het OCMW en zijn daarom voor dat bestuur, maar ook voor de gemeente die er financieel toe bijdraagt, essentieel voor het bepalen van het beleid. Ook het budget en de meerjarenplanning moeten afgestemd kunnen worden op de werkelijke financiële toestand. Het tijdig indienen van de rekeningen kan worden beschouwd als een kwaliteitsparameter voor een goed bestuur.

De beoogde wijzigingen aan de OCMW-wet voorzien niet in sancties bij een laattijdige indiening van de rekeningen. Ik vind dat het bestuur zichzelf een sanctie oplegt door de rekeningen niet tijdig in te dienen. Hoe is een doeltreffend beleid mogelijk als de basis, de concrete financiële stand van zaken van de gemeente of het OCMW, ontbreekt?

Mevrouw Heeren, ik wens ten aanzien van de OCMW's eenzelfde houding aan te nemen als ten aanzien van de gemeenten, zoals bepaald in het Gemeentedecreet. De in het decreet bepaalde termijnen zijn termijnen van orde. Het is in de eerste plaats de opdracht van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn zelf om te waken over het tijdig indienen van de rekeningen en er de bestuursverantwoordelijken ook op aan te spreken. Dat verhindert niet dat ik de besturen aanmaan om hun rekeningen tijdig, overeenkomstig artikel 89, paragraaf 2, van de organieke wet, door te zenden.

Mijnheer de voorzitter, collega's, op 9 maart 2006 zijn nog 43 van de 308 OCMW-rekeningen van het boekjaar 2004 niet binnengekomen bij de gouverneur. Voor Vlaams-Brabant gaat het om 10 gemeenten, meer bepaald Boortmeerbeek, Haacht, Kortenberg, Scherpenheuvel-Zichem, Tremelo, Beersel, Bever, Halle, Linkebeek en Drogenbos. Voor Antwerpen gaat het over 13 gemeenten, meer bepaald Brasschaat, Mortsel, Lier, Bonheiden, Herenthout, Laakdal, Stabroek, Geel, Hulshout, Lille, Merksplas, Niel en Rijkevorsel. Voor Limburg ontbreken de rekeningen van 9 gemeenten, meer bepaald van Ham, Hoeselt, Houthalen-Helchteren, Kinrooi, Herk-de-Stad, Lummen, Oplabbeek, Voeren en Leopoldsburg. Voor Oost-Vlaanderen gaat het over 6 gemeenten, meer bepaald Lebbeke, Lede, Melle, Nazareth, Sint-Niklaas en Zingem. In West-Vlaanderen ontbreken de rekeningen van 5 gemeenten, meer bepaald van De Panne, Hoogdele, Koekelare, Wielsbeke en Zwevegem

Mevrouw Heeren, aangaande uw vraag naar extra middelen en de ondersteuning voor informatica en personeel, verwijs ik naar de bijzondere inspanningen die in dat verband al werden geleverd. Zo werd voor de Nieuwe OCMW-Boekhouding een controle-instrument ontwikkeld, waardoor de technische correctheid van de rekeningen kan worden nagegaan. Momenteel is een uitvoeringsbesluit in voorbereiding om de bestandsarchitectuur van de rekeningen vast te leggen, zodat het inlezen van de rekening en een controle hiervan voor elk bestuur makkelijker mogelijk is en sneller kan gebeuren. Na de invoering van de NOB hebben meerdere OCMW's hun financiële dienst versterkt met bijvoorbeeld een boekhouder of een administratieve kracht die instaat voor de voorbereiding van boekhoudkundige verwerkingen.

In mijn administratie is een projectgroep e3pos opgericht, die ook ter beschikking van de besturen staat voor advies. Daarnaast heeft mijn administratie een helpdesk ingericht waar de lokale besturen met allerlei boekhoudkundige vragen terecht kunnen. Op de website van de administratie is documentatie beschikbaar waarop de besturen een beroep kunnen doen. Deze initiatieven sluiten aan bij de rol van de administratie, die niet louter toezichthoudend, maar ook ondersteunend werkt. Wat informaticatoepassingen betreft, moet er rekening mee worden gehouden dat de besturen dermate divers zijn dat een sterke centrale sturing wellicht niet raadzaam is. Een mogelijke certificatie van te gebruiken software wordt onderzocht, maar ook de kostprijs en de technische haalbaarheid blijven probleempunten.

Ten slotte wil ik toch benadrukken dat deze initiatieven niet verhinderen dat in de eerste plaats de lokale bestuurders zelf hun verantwoordelijkheid moeten nemen voor het tijdig voorleggen van de rekeningen. Ik ben een pleitbezorger van gemeentelijke autonomie. Ik ben een gemeentenaar, maar dan gaat het zowel over de lasten als de lusten. Een belangrijk aantal OCMW's slaagt er overigens zonder problemen in om de rekeningen tijdig voor te leggen.

Vandaag had ik heel toevallig een delegatie van OCMW-secretarissen op bezoek, mevrouw Heeren. Ze hebben ondertussen hoogte gekregen van het feit dat we nog voor het zomerreces een OCMW-decreet willen laten goedkeuren. Ze kwamen daarover praten. Ik heb hun gevraagd of de boekhouding voor hen nog een probleem vormde. De meesten waren daar verwonderd over. Anderen noemden spontaan de naam van uw stad. Het schijnt een plaatsgebon-

den en geen structureel probleem te zijn. De implementatie heeft een hele weg afgelegd. Het is een grote omschakeling geweest. De besturen die vandaag nog problemen hebben, kan men deskundig en met raad en daad bijstaan.

De toepassing van de financiële cyclus is de laatste fase. Dat zal gebeuren in de loop van de volgende legislatuur. Eerst hebben we nog het personeel. Dat maakt daar deel van uit. We nemen daar ruim de tijd voor zodat er geen hiaten ontstaan bij de gemeenten en stadsbesturen.

Mijnheer Maes, ik wil mijn verantwoordelijkheid niet ontlopen, maar de problemen bij de politie vallen onder federale bevoegdheid.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: We zitten in een verkiezingsjaar. Het is voor de nieuwe bestuurders van de OCMW's belangrijk dat ze zicht hebben op hun boekhouding. Normaal gezien moet u op 2 mei alle gegevens binnen hebben van alle OCMW-rekeningen. Ik ga ervan uit dat dat tegen 2 mei niet lukt. Ik dring erop aan dat dat tegen eind mei wel lukt. Als er weer achterstand is, moet er onmiddellijk een brief vertrekken naar die gemeenten die niet in orde zijn. U wilt geen sanctiemiddel inschrijven omdat de besturen zichzelf sanctioneren door niet voor een overzicht van de rekeningen te zorgen. Voor mij is dat nochtans zeer belangrijk.

Wat de ondersteuning betreft, hebben we hier een deskundige. Ik ervaar de heer Brouns als een zeer goed burgemeester. Ik ben zeer verrast dat zijn gemeente erbij is, daar zal wel een reden voor zijn.

De heer Hubert Brouns: Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om de bezorgdheid de wereld uit te helpen. Er zijn inderdaad OCMW's die er niet in geslaagd zijn om hun rekeningen tijdig af te werken en binnen te brengen. Ik wil heel voorzichtig zijn in mijn uitlatingen. Ik heb bij mijn eigen OCMW vastgesteld dat de mensen bijna wanhopig werden omdat ze zich verbonden hadden aan een externe audit die bij de provincie zit. Die is blijkbaar overbevraagd. Het advies laat nu al maanden op zich wachten.

Minister Marino Keulen: Ik heb dat bezoek van de OCMW-secretarissen niet vernoemd om mijn gezag te laten gelden. In het begin is het overal erg zoeken en tasten geweest. Dit is een zeer technische mate-

rie. Men moet dat in de vingers krijgen. Het is een groeiproces. Ik wil niemand beschuldigen. We moeten aanvaarden dat een nieuwe aanpak groeipijnen veroorzaakt. Ik zou niet liever willen dan een rimpelloze overschakeling, maar dit gaat erg ver. We zullen de groeipijnen wel ontgroeien.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toepassing van artikel 6 van het toezichtsdecreet

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, volgens artikel 6ter van het decreet over de regeling van het administratief toezicht op de gemeenten kan een statutair personeelslid beroep aantekenen wanneer een gemeentelijke overheid hem ontslaat als gevolg van negatieve evaluaties. Artikel 6quater bepaalt dat de Vlaamse Regering binnen een termijn van zestig dagen haar beslissing moet nemen. Als ze binnen die termijn geen beslissing neemt, wordt de beslissing van de gemeentelijke overheid stilzwijgend bevestigd. Deze procedure is begrijpelijk, zonder termijn zou men geen rechtszekerheid hebben. Rechtszekerheid impliceert ook dat die termijnen gerespecteerd worden.

Het lijkt ook logisch dat de oorspronkelijke beslissing van de gemeente gehandhaafd blijft als de hogere overheid geen beslissing verstuurt binnen de wettelijke termijnen. In het kader van het BBB kan de overheid die het dichtst bij het personeelslid staat, het best de situatie inschatten en beoordelen. Maar het schakelt de beroepsmogelijkheid uit en behoorlijk bestuur veronderstelt toch de correcte toepassing van de decreetgeving.

Dit is een uitdovende situatie. Het Gemeentedecreet regelt de rechtspositie van het personeel. De aanduiding van de evaluatoren, de evaluatie zelf en de procedure zijn vastgelegd. Er wordt nog onderhandeld met de vakbonden over de uitvoeringsbesluiten. De toepassing van het decreet kan op hun vraag ook nog worden uitgesteld tot januari 2007.

Mijnheer de minister, kan het niet versturen van een beslissing binnen de wettelijk bepaalde termijn in

sommige gevallen worden beschouwd als een keuze van u? Als dat gebeurt, wat zijn dan uw argumenten? Zult u initiatieven nemen om de betrokken partijen een beslissing te garanderen binnen de wettelijke termijn?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: U hebt de procedure perfect geschetst, mijnheer Laurys. In de eerste plaats wil ik erop wijzen dat ik uw vraag enkel in algemene termen kan beantwoorden. U kent het Reglement. Dit staat in artikel 80.

De procedure voor het instellen van een beroep tegen een negatieve evaluatie is bij decreet van 18 mei 1999 ingevoegd in het decreet van 28 april 1993 betreffende de organisatie van het administratief toezicht op de gemeenten. Dat gebeurde bij de artikels 6bis tot 6octies. Artikel 6bis bepaalt dat een gemeentelijke overheid die een statutair personeelslid ontslaat als gevolg van één of meer negatieve evaluaties, op straffe van nietigheid verplicht is om haar besluit samen met het volledige evaluatiedossier naar de Vlaamse Regering te zenden op dezelfde dag waarop ze het besluit aangetekend naar het betrokken personeelslid zendt of het hem tegen ontvangstbewijs overhandigt. Artikel 6ter bevat voor statutaire personeelsleden dan de mogelijkheid om tegen de beslissing van de gemeenteoverheid bij de Vlaamse Regering beroep in te stellen.

De Vlaamse Regering beschikt vervolgens over zestig dagen om het ontslagbesluit al dan niet goed te keuren, te rekenen vanaf de ontvangst van het beroep. Het gaat hier over het zogenaamd georganiseerde beroep. Het decreet bepaalt uitdrukkelijk dat, ingeval de Vlaamse Regering binnen die termijn geen beslissing naar de betrokken partijen heeft verstuurd, het besluit van de gemeentelijke overheid als goedgekeurd wordt beschouwd. Dat is de zogenaamd stilzwijgende instemming.

Die stilzwijgende instemming is wettelijk voorzien, zoals u zelf hebt aangehaald, maar ik herhaal dat om het te benadrukken. Het gaat dus niet om nonchalance of om de minister die de dingen gewoon op zijn beloop laat, dat is wettelijk voorzien in de procedure. Als er binnen die termijn geen beslissing naar de betrokken partij wordt verstuurd, wordt het besluit van de gemeentelijke overheid als goedgekeurd beschouwd. Dat houdt in, mijnheer Laurys, dat na het verstrijken van de termijn de beslissing van de gemeente overeind blijft en dat de Vlaamse Regering deze beslissing dus ondersteunt. Vanzelf-

sprekend blijft het personeelslid in kwestie de mogelijkheid behouden beroep aan te tekenen bij de Raad van State, die in dat geval de eindbeslissing neemt, als administratief rechtscollege.

Ik wil er ook op wijzen dat de formele beroepsprocedure tegen ontslag ingevolge een of meer negatieve evaluaties, zoals die georganiseerd werd in het toezichtsdecreet van 28 april 1993, niet werd behouden in het onlangs goedgekeurde Gemeentedecreet. U hebt er zelf naar verwezen en er zelfs uit geciteerd. Na de inwerkingtreding van de desbetreffende artikels uit het Gemeentedecreet en de opheffing van de overeenkomstige bepalingen van het toezichtsdecreet van 28 april 1993 zal deze beroepsprocedure bijgevolg niet meer bestaan. We komen dan gewoon in een algemeen toezicht. Het is dus niet zo dat plotseling alles wegvalt, maar het georganiseerde beroep valt wel weg. Waarom gebeurt dat pas vanaf begin volgend jaar? Dat is zo beslist op vraag van zowel de syndicale partners als van de werkgevers, de VVSG. Men redeneert als volgt: dit is zo fundamenteel, geef ons de tijd om dat goed uit te praten want hieraan zijn toch wel verstrekkende consequenties verbonden. Voor mij is dat zeker geen probleem, als de mensen zelf vragende partij zijn, om dat grondig uit te praten en dan te komen tot gedragen besluitvorming.

Dit betekent niet dat op die beslissingen geen bestuurlijk toezicht meer mogelijk is. Op de beslissingen van de gemeentelijke overheid blijft dus het algemeen bestuurlijk toezicht van toepassing. De toezichthoudende overheid kan zich bijgevolg nog steeds uitspreken over deze beslissingen van de lokale besturen ingeval het betrokken personeelslid er bezwaar tegen indient. Deze nieuwe regeling in het Gemeentedecreet past in een vermindering van de vaak al te strikte en complexe procedures ten aanzien van de gemeentelijke besluitvorming en versterkt ook de autonome bestuursverantwoordelijkheid van de gemeente zelf. Ze sluit bijgevolg aan bij de algemene filosofie van het Gemeentedecreet en van het beleid van de Vlaamse Regering ten opzichte van de gemeenten.

Ik moet u zeggen dat vandaag eigenlijk alles wat personeelsaangelegenheden betreft te complex is. Wat ook de strekking is van het bestuur, of dat nu oranje, blauw of rood is, spirit, N-VA of zelfs Groen!, overal krijg ik dezelfde opmerking te horen: als we mensen willen belonen die echt goed werken, dan kan dat niet, want dat zit allemaal vast. Anderzijds lukt het ook niet om mensen die echt heel slecht functioneren

te bestraffen, want die procedures zijn zo complex dat daar ook heel gemakkelijk fouten tegen worden gemaakt. We moeten dat in het belang van iedereen op een andere manier organiseren, niet om mensen rechteloos te maken of om mensen over te leveren aan politieke willekeur, neen, om gewoon zoals het hoort goede mensen te belonen en slechte mensen te bestraffen. Die klacht is echt niet gekoppeld aan een bepaalde politieke overtuiging of strekking, alle gemeentebesturen zeggen me dat het huidige systeem niet werkbaar is. Op een zeker ogenblik komt ook de geloofwaardigheid in het gedrang, omdat men bijvoorbeeld niet afraakt van mensen die echt slecht hebben gefunctioneerd omdat de procedures zo complex zijn dat niemand zijn weg nog vindt in dat oerwoud.

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Mijnheer de minister, ik wil kort terugkomen op het antwoord op mijn eerste vraag. U zegt dat het niet versturen een bewuste beslissing kan zijn. Worden de mensen die beroep hebben aangetekend, daarvan op de hoogte gebracht of niet?

Minister Marino Keulen: Neen, ze worden niet op de hoogte gebracht.

De heer Jan Laurys: U weet ook niet – ik had daar misschien een schriftelijke vraag over moeten stellen – in hoeveel van de gevallen dat gebeurt?

Minister Marino Keulen: Dat gebeurt eerder uitzonderlijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
